

SMARTWIZ

GRADE 10 AFRIKAANS EXAM

MARKS/PUNTE: 80

MARKS/PUNTE	
-------------	--

TIME/TYD: 2 hours

SCHOOL/SKOOL _____

CLASS/KLASS (e.g. 4A) _____

SURNAME/VAN _____

NAME/NAAM _____

Instruksies vir Leerders:

- Lees al die instruksies sorgvuldig deur voordat jy met die eksamen begin.
- Skryf jou naam en leerdernommer duidelik op die antwoordblad/boekie neer.
- Beantwoord al die vrae tensy anders aangedui.
- Wys al jou werk/berekeninge waar van toepassing.
- Skryf netjies en leesbaar.
- Gebruik slegs blou of swart ink. * Moet nie korrektuurvloestof/-band gebruik nie.
- Geen elektroniese toestelle (sakrekenaars, telefone, ens.) word toegelaat tensy uitdruklik toegestaan nie.
- Steek jou hand op as jy vrae het.
- Moet nie met ander leerders gesels tydens die eksamen nie.
- Enige vorm van afskryf sal lei tot diskwalifikasie.

Hierdie toets bestaan uit 8 bladsye, uitgesluit die voorblad.

AFDELING A: LEESBEGRIP (20)

Lees die onderstaande plakkaat en beantwoord die vrae:

Plakkaat:

"Hou die Strand Skoon!"

Saterdag, 15 Junie.

Kom help ons die strand skoonmaak.

Bring jou vriende en plastieksakke!

Tyd: 08:00 - 12:00.



Plek: Muizenberg-strand. Beloning: Gratis worsbroodjies en koeldrank vir vrywilligers."

1. Wat is die doel van hierdie plakkaat? (2)

MYST PATHWORKS

2. Waar en wanneer vind die geleentheid plaas? (2)

3. Wie is die teikengehoor vir hierdie plakkaat? (2)

4. Watter beloning word aan die deelnemers gegee? (2)

5. Hoekom dink jy is dit belangrik om sulke aksies te ondersteun? (2)

6. Gee 'n sinoniem vir "vrywilligers". (1)

7. Verduidelik die betekenis van "Hou die strand skoon!" in jou eie woorde. (2)

8. Watter tegniek word gebruik om aandag te trek? Noem een. (2)

9. Sou jy aan hierdie aksie wou deelneem? Hoekom of hoekom nie? (3)

AFDELING B: TAALSTRUKTUUR EN -GEBRUIK (20)

Lees die onderstaande paragraaf en voltooi die opdragte:

Thabo en sy vriende **gaan** elke naweek strand toe. Hulle **hou daarvan** om sokker te speel en roomys te eet. Eendag **het hulle 'n beseerde seemeeu gevind**. Hulle **het hom versigtig opgetel** en na 'n dierehospitaal geneem. Die veearts **het gesê** dat die seemeeu gou gesond sal word.

1. Gee die meervoud van:

- a) strand (1) _____
 b) seemeeu (1) _____

2. Skryf die sin in die verlede tyd:

“Thabo en sy vriende gaan elke naweek strand toe.” (1)

3. Skryf 'n sin met ‘want’ wat verduidelik hoekom hulle roomys eet. (2)

4. Verander die volgende sin na indirekte rede:

“Die veearts sê: ‘Die seemeeu sal gou gesond word.’” (2)

5. Skryf die sin in die lydende vorm:

“Hulle het die seemeeu opgetel.” (2)

6. Verduidelik die verskil tussen "gaan" en "gaan" in die volgende sinne:
 a) Ons gaan strand toe. _____
 b) Jy gaan dit later sien. _____
7. Gee die verkleinwoord van:
 a) sokkerbal (1) _____
 b) roomys (1) _____
8. Verduidelik die funksie van die voegwoord in die sin:
 "Hulle speel sokker **en** eet roomys." (2)

9. Skryf die volgende sin in negatiewe vorm:
 "Hulle hou van sokker." (1)

10. Skryf die volgende sin met 'n intensiewe vorm:
 "Die strand is skoon." (2)

AFDELING C: LITERÊRE TEKS (10)

Lees die gedig en beantwoord die vrae.

My Plaas

In die oggendlig
 hoor ek die kraai van 'n haan
 die wind wat deur die bome sig
 die dag word rustig aan.



1. Wat is die tema van hierdie gedig? (2)
2. Watter sintuiglike beelde kom in die gedig voor? Noem twee. (2)
3. Gee 'n voorbeeld van alliterasie in die gedig. (1)

[illegible]

TOTAAL : 80



MEMO

AFDELING A: LEESBEGRIP (20)

1. Om mense aan te moedig om aan 'n strand skoonmaakaksie deel te neem. (2)
2. Muizenberg-strand op Saterdag, 15 Junie van 08:00 tot 12:00. (2)
3. Enigiemand wat die strand besoek of belangstel om die omgewing skoon te maak. (2)
4. Gratis worsbroodjies en koeldrank. (2)
5. Dit help die omgewing / bevorder gesondheid / hou natuurlewe veilig. (Aanvaar redelike antwoorde.) (2)
6. Hulpwerkers / helpers. (1)
7. Om seker te maak die strand is nie vuil nie / dat dit netjies en skoon bly. (2)
8. Groot letters / uitroeptekens / kleurvolle uitleg. (Enige een word aanvaar.) (2)
9. Ja/Nee met goeie rede – bv. “Ja, want ek hou daarvan om die natuur te help.” (3)

AFDELING B: TAALSTRUKTUUR EN -GEBRUIK (20)

1. a) strande (1)
b) seemeeue (1)
2. Thabo en sy vriende het elke naweek strand toe gegaan. (1)
3. Hulle eet roomys, want dit is lekker / want dit koel hulle af. (2)
4. Die veearts sê dat die seemeeu gou gesond sal word. (2)
5. Die seemeeu is deur hulle opgetel. (2)
6. a) beweging na plek (1)
b) toekomstige aksie (1)
7. a) sokkerballetjie (1)
b) roomysie (1)
8. Dit verbind twee hoofsindele / toon dat beide aksies gelyk belangrik is. (2)
9. Hulle hou nie van sokker nie. (1)
10. Die strand is spieëlglad / silwerskoon. (2) (Enige korrekte intensiewe vorm.)

AFDELING C: LITERÊRE TEKS (10)

1. Die plaaslewe / Rustigheid op 'n plaas. (2)
2. Gehoor (“hoor die kraai van 'n haan”), gevoel (“die wind wat sig”). (2)
3. “wind wat deur die bome sig” (herhaling van klank 'w' of 'd') (1)
4. Vrede / stilte / kalmte. (Motivering bv.: Die digter gebruik natuurbeelde wat kalm klink.) (2)
5. Die digter wys dat die natuur en plaaslewe 'n rustige en mooi begin van die dag bring. (3)

AFDELING D: SKRYFWERK (30)

Opstel of brief moet aan die volgende voldoen:

- **Taalgebruik** (spelling, grammatika, sinstruktuur) – 10 punte
- **Inhoud en samehang** (vloei, volgorde, relevantheid) – 10 punte
- **Formaat en styl** (pas by opdrag: storie of brief, regte begroeting/afsluiting ens.) – 10 punte

Totaal: 30 punte

Let op: Aanvaar redelike, kreatiewe antwoorde wat aan die vereistes voldoen. Punte kan aangepas word volgens 'n rubriek of skoolbeleid.

TOTAAL : 80

